

Bruselj, 10. junij 2022
(OR. en)

10160/22

EF 166
ECOFIN 615
DELECT 86

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 9. junij 2022

Prejemnik: generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-
MIKKELSEN

Št. dok. Kom.: C(2022) 3584 final

Zadeva: DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../... z dne 9.6.2022 o
podaljšanju prehodnega obdobja iz člena 89(1), prvi pododstavek,
Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta

Delegacije prejmejo priloženi dokument C(2022) 3584 final.

Priloga: C(2022) 3584 final

Bruselj, 9.6.2022
C(2022) 3584 final

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

z dne 9.6.2022

**o podaljšanju prehodnega obdobja iz člena 89(1), prvi pododstavek, Uredbe (EU)
št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta**

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE DELEGIRANEGA AKTA

Uredba (EU) št. 648/2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov (EMIR) določa začasno izvzetje iz obveznosti kliringa za pokojninske sheme, ki izpolnjujejo določena merila. To prehodno obdobje je določeno v skladu s členom 89(1) EMIR in centralnim nasprotnim strankam (CNS), pokojninskim shemam in klirinškim članom zagotavlja dodaten čas, da razvijejo izvedljive tehnične rešitve, ki bi pokojninskim shemam omogočile, da izpolnijo pozive CNS k doplačilu gibljivega kritja v obliki denarnih sredstev, s čimer se zmanjšuje potencialni negativni učinek centralnega kliringa pogodb o izvedenih finančnih instrumentih na pokojnine bodočih upokojencev.

Začasno izvzetje je bilo z leti podaljšano, saj se ni pojavila nobena izvedljiva tehnična rešitev.

- Z revizijo uredbe EMIR (Uredba (EU) št. 834/2019, v nadaljnjem besedilu: EMIR Refit) je bilo izvzetje podaljšano do 18. junija 2021.
- V skladu s členom 85(2) EMIR ga je mogoče podaljšati dvakrat, vsakič za po eno leto, in sicer s sprejetjem delegiranega akta Komisije, medtem ko končni cilj uredbe ostaja centralni kliring s strani pokojninskih shem.
- Evropski parlament in Svet 8. junija 2021 oziroma 10. junija 2021 nista nasprotovala predlogu, ki ga je Komisija sprejela 6. maja 2021, za podaljšanje izvzetja za dodatno leto, tako da to trenutno traja do 18. junija 2022¹.

Komisija s tem delegiranim aktom predlaga podaljšanje obstoječega izvzetja za dodatno leto. To je zadnje možno podaljšanje v skladu s sedanjim okvirom EMIR.

2. POSVETOVANJA PRED SPREJETJEM AKTA

EMIR Refit zagotavlja celovit okvir za oceno napredka pri iskanju izvedljivih rešitev za ovire, ki pokojninskim shemam preprečujejo opravljanje centralnega kliringa. Komisija mora v skladu s členom 85(2) pripraviti letna poročila, v katerih oceni, ali so bile razvite izvedljive tehnične rešitve, da se pokojninskih shemam omogoči kritje gibljivega kritja z denarnimi sredstvi ali prenos zavarovanja z nedenarnimi sredstvi kot gibljivega kritja, in oceni potrebo po morebitnih ukrepih za spodbujanje teh izvedljivih tehničnih rešitev.

Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA) mora v sodelovanju z Evropskim organom za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA), Evropskim bančnim organom (EBA) in Evropskim odborom za sistemska tveganja (ESRB) Komisiji predložiti letna poročila o tej temi, da bi prispeval k oceni Komisije. Poleg tega mora Komisija ustanoviti strokovno skupino, ki jo sestavljajo predstavniki CNS, klirinških članov, pokojninskih shem in drugih zadevnih strani, za spremljanje njihovih prizadevanj in oceno napredka pri razvoju izvedljivih tehničnih rešitev, ki bi olajšale kliring pogodb o izvedenih finančnih instrumentih OTC v okviru pokojninskih shem (v nadaljnjem besedilu: strokovna skupina za pokojninske sheme). CNS, klirinški člani in pokojninske sheme naredijo vse, da bi prispevali k razvoju izvedljivih tehničnih rešitev.

¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/962 z dne 6. maja 2021 o podaljšanju prehodnega obdobja iz prvega pododstavka člena 89(1) Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 213, 16.6.2021, str. 1).

Komisija je svoji poročili sozakonodajalcema objavila septembra 2020 (COM(2020) 574 final z dne 23. septembra 2020) in maja 2021 (COM(2021) 224 final z dne 6. maja 2021). Komisija je v poročilih ugotovila, da so se likvidnostne razmere za pokojninske sheme z leti izboljševale, zadevni deležniki pa so dosegli napredek pri iskanju izvedljivih rešitev. Nekatere CNS so zlasti razvile ali razvijajo modele „olajšanega dostopa“ do trgov repo poslov, za katere je bil opravljen kliring, kjer bi lahko pokojninske sheme zavarovanje z nedenarnimi sredstvi pretvorile v denarna sredstva². Nekatere pokojninske sheme pa kot stranke klirinških članov že prostovoljno izvajajo kliring dela svojih izvedenih finančnih instrumentov. V poročilih je bilo poudarjeno, da težavo za pokojninske sheme še vedno predstavlja potreba po predložitvi gibljivega kritja v obliki denarnih sredstev v primeru pretresov na trgu, ko lahko zahteve CNS po kritju v obliki denarnih sredstev postanejo velike in se pokojninske sheme morda ne bodo vedno mogle zateči na repo trg.

Komisija je zadnje poročilo ESMA prejela 25. januarja 2022³. V poročilu je bilo potrjeno, da so opis, analiza in ugotovitve, podrobno opisani v poročilu ESMA iz decembra 2020⁴, na splošno še vedno aktualni, tokrat pa se osredotoča na operativno pripravljenost pokojninskih shem za kliring. Ugotovitev ESMA je, da so pokojninske sheme večinoma operativno pripravljene za kliring in da jih vse več prostovoljno opravlja kliring vsaj za del svojih portfeljev izvedenih finančnih instrumentov, vendar pa pokojninske sheme in zadevni udeleženci na trgu potrebujejo čas, da dokončajo svoje ureditve o kliringu in upravljanju zavarovanja s premoženjem. Poleg tega ESMA meni, da bi bilo treba začetek obveznosti kliringa za pokojninske sheme obravnavati v okviru krepitev zmogljivosti kliringa v EU. Na tej podlagi zaključuje s priporočilom za ponovno podaljšanje za eno leto.

To ugotovitev potrjujejo razprave v strokovni skupini za pokojninske sheme, ki se je od svoje ustanovitve leta 2019 sestala šestkrat, nazadnje marca 2022. Na zadnjem sestanku so udeleženci navedli, da so pokojninske sheme v veliki meri pripravljene za kliring, imajo vzpostavljene ureditve kliringa in že prostovoljno opravljajo kliring nekaterih poslov. Kljub temu so predstavniki pokojninskih shem v strokovni skupini poudarili, da specifično težavo glede dostopa pokojninskih shem do zadostne likvidnosti v stresnih obdobjih za zagotavljanje denarnih sredstev za pozive k doplačilu gibljivega kritja, še vedno ostaja, zato nekatere še vedno niso naklonjene kliringu večjega deleža svojih portfeljev izvedenih finančnih instrumentov.

Komisija je ob upoštevanju poročila ESMA in razprav v strokovni skupini za pokojninske sheme pripravila poročilo⁵, v katerem je ugotovila, da je bil od leta 2019 dosežen znaten napredek pri centralnem kliringu za pokojninske sheme, vključno z nekaterimi pokojninskimi shemami, ki so prostovoljno delno prešle na centralni kliring. Kljub temu so potrebne dodatne spodbude za olajšanje kliringa v okviru pokojninskih shem. CNS iz EU bi morale zlasti

² Pogodba o začasni prodaji (repo) je dogovor o prodaji vrednostnih papirjev po dani ceni skupaj z dogovorom o ponovnem odkupu teh vrednostnih papirjev po dogovorjeni ceni na poznejši datum. Trg repo poslov združuje podjetja, ki zagotavljajo zavarovanje v zameno za denarna sredstva, in podjetja, ki zagotavljajo denarna sredstva v zameno za zavarovanje.

³ Clearing obligation for pension scheme arrangements (Obveznost kliringa za pokojninske sheme), Evropski organ za vrednostne papirje in trge, ESMA70-451-110, 25. januar 2022.

⁴ Report on central clearing solutions for pension scheme arrangements (No. 2) (Poročilo o rešitvah centralnega kliringa za pokojninske sheme (št. 2)), Evropski organ za vrednostne papirje in trge, ESMA70-151-3248, četrtek, 17. december 2020.

⁵ COM(2022) 254, Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu na podlagi člena 85(2) Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2019/834, o oceni, ali so bile razvite izvedljive tehnične rešitve za prenos zavarovanja z denarnimi in nedenarnimi sredstvi kot gibljivega kritja v okviru pokojninskih shem, in potrebe po morebitnih ukrepih za spodbujanje teh izvedljivih tehničnih rešitev

izkoristiti dodeljeni čas za nadaljnji razvoj svojih modelov olajšanega dostopa in preoblikovanja zavarovanja s premoženjem, da bi povečale svojo privlačnost za pokojninske sheme.

Poleg tega so se službe Komisije o predlogu delegiranega akta o podaljšanju izvzetja iz centralnega kliringa za pokojninske sheme za eno leto, do junija 2023, posvetovale s strokovno skupino Evropskega odbora za vrednostne papirje. To posvetovanje je pokazalo široko soglasje o predlogu za podaljšanje izvzetja in priznanju, da bo centralni kliring za pokojninske sheme junija 2023 postal obvezen. Nekatere države članice so poudarile potrebo po jasnem komuniciranju, da se zagotovi, da CNS okrepijo svoje zmogljivosti kliringa, pokojninske sheme pa razvijejo svoje postopke upravljanja likvidnosti, da bi pokojninske sheme lahko nemoteno dostopale do centralnega kliringa, ko bo junija 2023 prenehalo začasno izvzetje iz obveznosti kliringa.

3. PRAVNI ELEMENTI DELEGIRANEGA AKTA

Pravica do sprejetja delegiranega akta je določena s členom 85(2) Uredbe (EU) št. 648/2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov (EMIR).

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

z dne 9.6.2022

o podaljšanju prehodnega obdobja iz člena 89(1), prvi pododstavek, Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov⁶ in zlasti člena 85(2), tretji pododstavek, Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 89(1) Uredbe (EU) št. 648/2012 določa, da se za pogodbe o izvedenih o finančnih instrumentih OTC, ki objektivno merljivo zmanjšujejo investicijska tveganja, ki so neposredno povezana s finančno solventnostjo pokojninskih shem, in za subjekte, ustanovljene za zagotavljanje nadomestil članom pokojninskih shem v primeru neizpolnjevanja obveznosti, obveznost kliringa iz člena 4 navedene uredbe ne uporablja do 18. junija 2021. To prehodno obdobje je bilo uvedeno, da bi omogočili razvoj izvedljivih tehničnih rešitev za prenos zavarovanja z denarnimi in nedennarnimi sredstvi kot gibljivega kritja v okviru pokojninskih shem in tako preprečili negativne učinke na pokojnine bodočih upokojencev, ki bi jih povzročila takojšnja uporaba obveznosti kliringa za take pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih OTC.
- (2) V skladu s členom 85(2), tretji pododstavek, Uredbe (EU) št. 648/2012 je Komisija pooblaščen, da prehodno obdobje iz člena 89(1) navedene uredbe dvakrat podaljša, vsakič za eno leto, če ugotovi, da izvedljive tehnične rešitve za prenos zavarovanja z denarnimi in nedennarnimi sredstvi kot gibljivega kritja v okviru pokojninskih shem še niso bile razvite in da so negativni učinki na pokojnine bodočih upokojencev zaradi centralnega kliringa pogodb o izvedenih finančnih instrumentih ostali nespremenjeni. V ta namen mora Komisija v skladu s členom 85(2), prvi pododstavek, Uredbe (EU) št. 648/2012 do zadnjega podaljšanja prehodnega obdobja pripraviti letna poročila, v katerih oceni, ali so bile take izvedljive tehnične rešitve razvite in ali je treba sprejeti kakršne koli ukrepe za spodbujanje teh izvedljivih tehničnih rešitev.
- (3) Komisija je letni poročili sprejela 23. septembra 2020⁷ oziroma 6. maja 2021⁸. V teh poročilih je ugotovila, da so si udeleženci na trgu v preteklih letih prizadevali razviti ustrezne tehnične rešitve, ki vključujejo preoblikovanje zavarovanja s premoženjem s strani klirinških članov ali prek trgov repo poslov z opravljenim kliringom. Komisija je tudi ugotovila, da so nekatere pokojninske sheme začele prostovoljno izvajati centralni kliring dela svojih portfeljev izvedenih finančnih instrumentov. V poročilu je

⁶ UL L 201, 27.7.2012, str. 1.

⁷ COM(2020) 574 final.

⁸ COM(2021) 224 final.

bilo ugotovljeno, da je ključni preostali izziv za pokojninske sheme dostop do likvidnosti v primeru pretresov na trgu, da bi lahko predložile gibljivo kritje, saj bi ta zahteva hitro in znatno povečala tveganje izčrpanja razporeditev denarnih sredstev pokojninskih shem.

- (4) V skladu s členom 85(2), drugi pododstavek, točka (a), Uredbe (EU) št. 648/2012 se zahteva, da Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA) v sodelovanju z Evropskim organom za zavarovanja in poklicne pokojnine, Evropskim bančnim organom in Evropskim odborom za sistemska tveganja Komisiji predloži letna poročila, v katerih oceni, ali so si CNS, klirinški člani in pokojninske sheme ustrezno prizadevali in razvili izvedljive tehnične rešitve, ki omogočajo udeležbo takih shem v centralnem kliringu s predložitvijo zavarovanja z denarnimi in nedenarnimi sredstvi kot gibljivega kritja, vključno s posledicami teh rešitev za likvidnost trga in procikličnost ter njihovimi morebitnimi pravnimi ali drugimi posledicami.
- (5) Komisija je z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2021/962⁹ enkrat podaljšala prehodno obdobje iz člena 89(1) Uredbe (EU) št. 648/2012, in sicer do 18. junija 2022.
- (6) ESMA je 25. januarja 2022 predložil zadnje poročilo o tem, ali so si CNS, klirinški člani in pokojninske sheme ustrezno prizadevali in razvili izvedljive tehnične rešitve za lažje sodelovanje takih shem pri centralnem kliringu s predložitvijo zavarovanja z denarnimi in nedenarnimi sredstvi kot gibljivega kritja. Medtem ko je ESMA v glavnem potrdil svoje prejšnje ugotovitve, podrobno opisane v prejšnjih poročilih Komisiji, se je v tem poročilu osredotočil na operativno pripravljenost pokojninskih shem za kliring pogodb o izvedenih finančnih instrumentih OTC. Čeprav vedno več pokojninskih shem prostovoljno izvaja kliring pogodb o izvedenih finančnih instrumentih OTC in se likvidnostne razmere še naprej izboljšujejo, se v poročilu ESMA ugotavlja tudi, da pokojninske sheme in zadevni udeleženci na trgu potrebujejo dovolj časa za dokončanje svojih ureditev kliringa in upravljanja zavarovanja s premoženjem. ESMA je zato menil, da je potrebno dodatno podaljšanje prehodnega obdobja iz člena 89(1) Uredbe (EU) št. 648/2012 za eno leto.
- (7) Komisija je v svoji zadnji oceni pripravljenosti pokojninskih shem na centralni kliring portfeljev izvedenih finančnih instrumentov¹⁰ ugotovila podobno kot ESMA. Po analizi Komisije so likvidnostne razmere za pokojninske sheme ostale trdne, tudi v zadnjih obdobjih pretresov na trgu, in pričakuje se, da se bodo še naprej razvijale ugodno, ko bodo skladi v večji meri sprejeli alternativne modele dostopa do repo trga. Pozitivni obeti za dostop do likvidnosti so privedli do tega, da je vse večje število pokojninskih shem začelo prostovoljno opravljati kliring vsaj za del portfeljev izvedenih finančnih instrumentov. Potreben pa je čas, da alternativni modeli za dostop do likvidnosti prek repo trga dozori, medtem ko morajo pokojninske sheme izboljšati svoje notranje prakse upravljanja likvidnosti in zavarovanja.
- (8) Komisija je zato ob upoštevanju poročila ESMA sklenila, da je treba prehodno obdobje iz člena 89(1) Uredbe (EU) št. 648/2012 podaljšati še za eno leto.
- (9) Prehodno obdobje, določeno v členu 89(1) Uredbe (EU) št. 648/2012, bi bilo zato treba podaljšati.

⁹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/962 z dne 6. maja 2021 o podaljšanju prehodnega obdobja iz prvega pododstavka člena 89(1) Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 213, 16.6.2021, str. 1).

¹⁰ COM(2022) 254.

(10) Ta uredba bi morala začeti veljati čim prej, da se zagotovi podaljšanje prehodnega obdobja preden se izteče –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Prehodno obdobje iz člena 89(1), prvi pododstavek, Uredbe (EU) št. 648/2012 se podaljša do 18. junija 2023.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 9.6.2022

Za Komisijo
Predsednica
Ursula VON DER LEYEN